

Til lovforslag nr. L 65. Betænkning afgivet af retsudvalget den 1. april 1982

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov og lov om euforiserende stoffer

(»Narkotikahæleri«)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til justitsministeren, som denne har besvaret skriftligt og i samråd.

Som bilag til betænkningen er optrykt justitsministerens besvarelse af et af udvalget stillet spørgsmål.

Der er af justitsministeren og af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Udvalget har drøftet, om strafferammen i den foreslåede § 191 a burde udvides ud over de anførte 6 år.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets medlemmer) udtaler, at man under hensyn til, at de egentlige bagmænd efter gerningsindholdet normalt bliver undergivet 10 årsstrafferammen i § 191, for nærværende har fundet det tilstrækkeligt, at strafferammen for hælerivirksomhed går op til 6 år.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) har fundet det nødvendigt, at strafferammen for så vidt angår § 191 og § 191 a ligestilles allerede fra dette lovforslags ikrafttræden, således at de finansielle bagmænd ikke strafmæssigt slipper billigere end de øvrige sigtede. Mindretallet har derfor stillet ændringsforslag nr. 1.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse* med det af justitsministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af mindretallet som nr. 1 og det af justitsministeren som nr. 2 stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (Knud Lind (FP) og Lawaetz (FP)):

Til § 1

1) I den foreslåede § 191 a ændres »6 år« til: »10 år«.

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 3

2) »1. juli 1982« ændres til: »1. maj 1982«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Forslagsstillerne mener ligesom dommerfuldmægtigforeningen, at strafmaksimum for de grove tilfælde af narkotikahæleri bør være den samme som for de grove tilfælde i § 191, stk. 1, 2. pkt., nemlig 10 år, idet det skønnes urimeligt, at hæleren eller bagmanden slipper billigere end de, der direkte har været i berøring med stofferne.

Til nr. 2

Da det findes ønskeligt, at lovforslaget trædelsestidspunktet ændret fra den 1. juli træder i kraft hurtigst muligt, foreslås ikraft- 1982 til den 1. maj 1982.

Hagen Hagensen (KF) nfm. Annelise Gotfredsen (KF) Anders Andersen (V)

Bjørn Elmquist (V) Knud Lind (FP) Lawaetz (FP) Birgith Mogensen (CD)

Nør Christensen (CD) Søren Hansen (S) Hans Jørgen Jensen (S) Torben Lund (S)

Lissa Mathiasen (S) Erik B. Smith (S) Jimmy Stahr (S) fmd.

Bernhard Baunsgaard (RV) Ebba Strange (SF) Alice Faber (SF)

Partierne VS og KrF havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag**Besvarelse af folketingets retsudvalgs spørgsmål 2 af 11. februar 1982 vedrørende forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov og lov om euforiserende stoffer (»Narkotikahæleri«) (L 65)****Spørgsmål 2:**

Der udbedes en redegørelse for, hvilke handlinger der vil blive kriminaliseret ved det omhandlede lovforslag, samt over i hvilket omfang en gennemførelse af lovforslaget må antages at omfatte den virksomhed, der udøves af sådanne personer, der efter den almindelige opfattelse må karakteriseres som de egentlige bagmænd i narkosager. Redegørelsen, der om muligt bedes udarbejdet med bistand fra repræsentanter for anklagemyndigheden med praktisk kendskab til de omhandlede sagstyper, bedes i lighed med politiadvokat Volmer Nissens artikel i UfR 1981, side 309, indeholde konkrete eksempler på sager/sagstyper, hvor manglerne ved den

nugældende retstilstand er trådt frem, plus en redegørelse for i hvilket omfang disse mangler afhjælpes ved de foreslåede bestemmelser.

Svar:

Justitsministeriet har i anledning af spørgsmålet indhentet vedlagte udtalelse af 16. marts 1982 fra politidirektøren i København.

Justitsministeriet kan henholde sig hertil.

Der henvises i øvrigt til politifuldmægtig Ib Henricsons artikel i Ugeskrift for Retsvæsen 1981, side 193. Fotokopi af artiklen vedlægges.¹⁾

¹⁾ Ikke optrykt i denne betænkning.

KØBENHAVNS POLITI
POLITIDIREKTØREN

Den 16. marts 1982

Justitsministeriet.

I anledning af retsudvalgets spørgsmål nr. 2 ad forslaget til lov om narkotikahæleri skal jeg udtale følgende:

Efter almindelig opfattelse forstås ved betegnelsen »bagmand« i narkosager personer, som ved deres bistand med råd eller dåd, oftest af finansiel art, har gjort gennemførelsen af større narkotikahandler mulig. En sådan bistand vil oftest resultere i en meget betydelig økonomisk gevinst for disse personer.

Efter straffelovens almindelige regler om medvirken vil denne bistand være strafbar på ganske samme måde som for de personer, der realiserer gerningsindholdet, dvs. aktuelt handler, men det vil ofte være svært at bevise en sådan aktivitet i retten. Ganske særligt gælder det, hvis de personer, der har inkasseret udbyttet, ikke kan rammes, når deres medvirken må karakteriseres som efterfølgende.

Dette har i den allerseneste tid resulteret i løsladelse i en sag i advokatur N i Københavns politi, hvilket formentlig vil umuliggøre sagens gennemførelse til fældende dom:

En dansk kvinde blev anholdt 31. januar 1982 i København sammen med en herboende israeler. Foreholdt politiets viden om to rejser til Amsterdam med penge fra israeleren til dennes dér bosatte broder, erkendte hun i begge tilfælde at have rejst med et bundt pengesedler pakket i staniol, der angiveligt skulle være et lån fra den herboende til broderen i Holland. Hun blev løsladt den 2. marts 1982, medens broderen her i København fortsat er fængslet som med føje sigtet for heroinhandel. Broderen i Amsterdam er udvist af Danmark for 10 år i 1976 efter dom i narkosag.

I denne sag er udover israeleren en svensk statsborger sigtet for indsmugling af godt 2 kg heroin. De to israelere sigtes for at have hjulpet med organisering af svenskerens indkøbsrejse til Pakistan og indsmuglingen her i landet.

Det er formentlig helt klart, at løsladelsen af kvinden under politiets efterforskning in-

debærer en betydelig risiko for advarsler til de øvrige implicerede, således at sagen ikke bliver opklaret i fornødent omfang og bagmændene straffet.

At domstolene ligeledes finder tilstanden uholdbar, viser en dom af 13. januar 1982 fra Helsingør kriminalret i en tilståelsessag: I forhold 18 blev tiltalte dømt for » – at have afhentet ca. 20.000 sv. kroner i Helsingborg, som formodedes hidrørte fra salg af 1 kilo hash tilhørende tiltalte«. – Retten må have indfortolket en forudgående medvirken.

Endelig kan det anføres, at en hollandsk statsborger i en københavnsk sag var tiltalt for i tre tilfælde at have medvirket til salg af ca. 90 kg hash i København og i to tilfælde udført salgssummen, mens han tredje gang, den 11. november 1981, blev standset i sin bil af politiet med salgssummen for ca. 32 kilo hash, i alt 641.400 kr., i sin besiddelse. Tiltalte forklarede, at han i de to første tilfælde ikke vidste, hvorfra pengene stammede, men havde fået viden herom før afrejsen fra Holland i det tredje tilfælde. Retten fandt ikke tilstrækkeligt bevis i de to første tilfælde for, at tiltalte vidste eller bestemt formodede, at pengene hidrørte fra narkohandel, hvorefter han ikke havde haft forsæt til medvirken til handel med hash og blev frifundet i disse forhold. I det tredje forhold udtaler retten, at når tiltalte rejser til København, vidende om at pengene udgjorde betaling for hash, har han medvirket til, at salget af hashen kan gennemføres, og straffes for dette.

Dette er ligeledes en dom, der viser god vilje til at dømme, uagtet lovgrundlaget ikke er tilfredsstillende.

I begge de citerede domme falder handlingsforløbet klart ind under den foreslåede hæleriparagraf i narkosager, ligesom det formentlig også havde været muligt at inddrage forhold 1 og 2 i sidste dom i det strafbare område, hvis de nye bestemmelser var trådt i kraft.

Det kan med disse eksempler fra allernyeste tid klart påvises, at lovforslagets gennemførelse vil lette efterforskningen i større nar-

kosager, hvorved de personer i organisationerne, der mener sig sikre i kraft af straffri mellemed – dvs. typisk bagmænd – bedre kan rammes, og domstolene får en rimelig chance for at pålægge et strafansvar uden at overanstrenges loven.

Dertil kommer, at kriminaliseringen af en

efterfølgende meddelagtighed i disse sager også må antages at have en præventiv virkning på kurér- og inkassationsvirksomhed for at sikre udbyttet af narkohandler. Derigennem vil de foreslåede bestemmelser også virke præventivt i relation til selve narkohandelen – og ramme de egentlige »bagmænd«.

Eefsen